

JÓZEF A. DOBROWOLSKI

PAMI O KONSTANTYM MICHALSKIM

Pogl dy filozoficzne Konstantego Michalskiego.
Materiały pokonferencyjne przygotowane pod red.
Czesława Głombika. Katowice, Oddział PAN w Ka-
towicach - Komisja Filozofii i Socjologii, 1999, 146 s.

Prezentowana ksi ka swoim tytułem *Pogl dy filozoficzne Konstantego Michalskiego* jest powtórzeniem tytułowej formuły specjalnej jednodniowej konferencji naukowej, jak w Katowicach uczczono 50. rocznic mierci ks. Konstantego Michalskiego (1879-1947). Konferencja miała miejsce w uniwersyteckiej Auli im. Kazimierza Lepszego w roku 1997 i była zorganizowana przez Komisj Filozofii i Socjologii Oddziału Katowickiego Polskiej Akademii Nauk, przy współdziale Instytutu Filozofii Uniwersytetu lskiego. Uczestniczyli w niej - poza zaproszonymi go mi - przede wszystkim pracownicy uczelni i studenci. Obrady cieszyły si du ym zainteresowaniem, sala była wypełniona słuchaczami.

Ksi ka - której druk trwał niestety bardzo długo, ale wynika to z ustawicznej mizerii finansowej PAN - składa si ze zbioru tekstów dziesi ciu wygłoszonych na okoliczno ciowej Konferencji wykładów (referatów). Poszczególne teksty zostały uło one w nast puj cej kolejno ci: 1. Stanisław Wielgus (do niedawna rektor KUL): *Ks. Konstanty Michalski inicjator i prekursor bada nad „fizyk now ” uprawian w redniowiecznym Uniwersytecie Krakowskim oraz jego współcze ni kontynuatorzy*, 2. Mieczysław Markowski: *Konstanty Michalski projektodawc „Aristoteles Latinus”*; 3. Adam Kubi : *Dług wdzi czno ci Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie wobec ks. prof. K. Michalskiego*; 4. Hanna Wojtczak: *redniowieczne komentarze logiczne w badaniach ks. Konstantego Michalskiego i jego polskich kontynuatorów*; 5. Wojciech Paluchowski: *Gnozeologia Dantego jako testament filozoficzny Konstantego Michalskiego*; 6. Tadeusz Banaszczyk: *„Mi - dzy heroizmem a bestialstwem” odczytane po latach pi dziesi ciu*; 7. Kazimierz Wolsza: *Wpływ ks. Konstantego Michalskiego na powstanie i rozwój filozoficznego Kota Krakowskiego*; 8. Wiesława Urszulska: *Uwagi na temat antropologii filozoficznej ks. prof. Konstantego Michalskiego*; 9. Marek Rembierz: *„Wsparci na ramionach olbrzymów wiedzy...” Dorobek i osoba Konstantego Michalskiego CM w rozprawach i wspomnieniach Stefana Swie awskiego*; 10. Czesław Głombik: *Konstanty Michalski w kr gu oddziaływa lowa skiej neoscholastyki*.

Publikowane teksty znakomitych wykładów poprzedzają przemówienia powitalne prof. Tadeusza Sławka - Rektora Uniwersytetu Śląskiego, ks. Arcybiskupa Damiana Zimonia - Metropolity archidiecezji katowickiej, prof. Kornela Gibińskiego - członka rzeczywistego PAN i przewodniczącego Oddziału PAN w Katowicach. Do przemówień powitalnych dołączony został adres, jaki na ręce Rektora UŚ oraz do uczestników obrad skierował prof. Aleksander Koj - Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Na podkreślenie zasługuje staranna redakcja całości, liczne uzupełniające przypisy oraz *Słowo wstępu* pióra Czesława Głombika i noty o autorach.

Omawiane prace z dorobku filozoficznego Konstantego Michalskiego ukazują wybrane fragmenty tego prawdziwie imponującego i znaczącego w swoim bogactwie dzieła. Najwięcej uwagi autorzy poświęcili filozoficznej mediewistyce filozofa, jego antropologii filozoficznej, przemysłom historycznym, studiom nad filozofią nowożytną i miejscu, jakie zajęła w formowaniu nowoczesnej polskiej katolickiej kultury intelektualnej w Polsce.

Nie ulega wątpliwości, że katowickie środowisko akademickie nie zapomniało o wielkim śląskim z pobliskiej Dąbrowki Małej (dziś jedno z osiedli Katowic) i złożyło należytą hołd pamięci swego Rodaka. Zbiorowym wysiłkiem ludzi nauki i Kościoła starano się przybliżyć sens przesłania, z jakim ks. prof. Michalski zwrócił się do uniwersyteckich kolegów i studentów w dniu, w którym przejął berło Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego: „Czasy wypełnione kryzysem budzą niepokój i mogą się skończyć wewnętrznym załamaniem, - mogą, ale nie muszą, - mogą, ale nie powinny”. Heroizm ludzkiego trwania, czytamy w *Słowie wstępnym*, interesował Michalskiego nie tylko jako człowieka, który przeżył bestialstwo wojny, heroizm był także wpisany w jego własne twórcze i optymistyczne myślenie.

Również na Śląsku i ze środowiska Uniwersytetu Śląskiego wyszła inna księżka pt. *Filozof i pamięć. Refleksje nad dziełem filozoficznym Konstantego Michalskiego* (rec. w „Nowej Krytyce”, nr 10, 2000, s. 258-264), którą wydrukowano dokładnie w 50. rocznicę śmierci tego wielkiego polskiego neotomisty.